

ABONAMENTUL.

Pentru monarhie:

Pe an 18 cor. 1/2 an
9 cor. 1/4 4:50 fil.

□ □

Pentru străinătate:

Pe un an 24 coroane
1/2 an 12 cor. 1/4 an
6 coroane.

Unirea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată 14 fil., a două
odată 12 fil., a treis
odată 10 fil.

□ □

Tot ce privește foaie
să se adreseze la: Re-
dacțiunea și admini-
strațiunea „Unirea”
în Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marța, Joia și Sâmbăta.

Academia Română.

Vineri, în 11 Iunie „Academia Română”, și-a ținut în București ultima ședință. Ședința a fost cu atât mai solemnă cu cât a fost onorată de prezența M. S. Regelui, președintele de onoare al Academiei.

În zilele aceste grele, când buibuitul armelor omoritoare pare a sufoca ori-ce mișcare culturală, ne cade așa de bine să ne oprim la câte un eveniment senin și înălțător, cum a fost ședința a celei mai înalte instituțiuni culturale a neamului românesc.

Bărbații noștri de litere — nemuritorii academicieni — din toate țările locuite de Români alcătuiesc simbolul măreț al *unității noastre culturale*.

MM. LL. Regele și Regina au luat și ei parte la acest festival, iar după încheierea sesiunii academicieni au peregrinat la mormântul marelui Rege Carol, din Curtea-de-Argeș, pentru a-și depune omagiile la groapa aceluia, care a sprijinit cu cuvântul și cu dărnicia lui, cu adevărat regală, Academia română, încă pe când se svârcolea în luptă cu greutatea începutului.

În ședința a avut loc decernarea premiilor acordate cărților de valoare înaintate spre premiu în sesiunea actuală. După ce ședința se declară de deschisă de către M. S. Regele Ferdinand, prezidentul de onoare al Academiei, domnul Dr. C. I. Istrati prezidentul Academiei rostește următorul discurs:

Sire, Doamnă.

Fiți bine veniți în mijlocul nostru!

Facă-se, ca această zi, în care pentru întâia dată, al doilea nostru rege, cu augusta Sa soție, trece pragul întâiului așezământ de cultură a neamului, să fie crestată pe răbojul timpului și al faptelor românești, ca începutul unei nouă ere de înaintare și lumină.

Născutu-s'a această Academie sub fericiți, și la începutul îndelungatei domnii, a marelui rege, sub care ajuns-a ea, cu încetul, dar necurmat și fără meteahnă, la starea sa de față.

Primul rege, neuitatul nostru întâiu protector și președinte de onoare, pus-a adesea umărul, cu aleasă pornire sufletească și cu îndelungată și largă dărnicie, pentruca, ceea ce născuse odată cu începutul domniei lui, să fie, în lumină vie, când va închide El ochii.

Așa s'a și întâmplat, fie-i țărâna ușoară!

Astăzi, Majestatea Voastră, urmașul său, crescut în aceleași sănătoase idei de muncă, de cinste, de regulă în îndeplinirea datoriei, de înălțare prin cultură și de ridicare a poporului pe toate căile, astăzi, când cu fericire avem pe Majestatea Voastră ca președinte de onoare și ca membru protector, suntem convinși, că opera bătrânului și marelui rege, va fi ajutată de puteri mai tinere și că Academia va căpăta hotărâta ei așezare și vază sub domnia Majestații Voastre.

Instituțiunea noastră, din prima zi a sesiunii sale generale, a ținut să înceapă lucrările ei, aclamând ca ai săi pe Majestațile Voastre.

Astăzi, când se răsplătește, de ea, munca celor ce fac parte din mănunchiul, dela care așteptăm să se reverse fală asupra neamului, Majestațile Voastre ați găsit cu cale, și foarte nimerit ați cugetat, a ne face cinstea de a lua parte în această solemnă ședință.

Nu iau aceasta ca o întâmplare, dar văd în faptul ei, din contră, o arătare pentru viitor, a legăturilor, tot mai strânse, dintre Academie, în rostul ei cel mai ales, de îndrumătoare a muncii intelectuale dela noi, și caldul interes, pe care Majestațile Voastre îl purtați acestei ramuri a activității noastre naționale.

Prin litere și științe, prin cultivarea adevărului și iubirea frumosului; prin pătrunderea necontenită a necunoscutului și prin făurirea de noi izvoare de fericire — de orice fel — omenirei, căutăm și noi, în mod modest încă, de sigur, dar hotărât, să intrăm în falanga aceluia, cari fac ca lumea să meargă tot înainte.

Academie Națională?! Da, dar în înțelesul de a căuta ca neamul nostru să se ridice cât mai mult, nu numai pentru el, dar și pentru omenirea, din care face parte.

Adevărata civilizațiune nici nu poate face deosebire între aceste două activități și directive.

A lucra numai pentru una și împotriva celeilalte e a nu cunoaște nici firea lucrurilor omenești nici rostul popoarelor, ce alcătuiesc omenirea.

Sire,

Un neam întreg vă privește și urmează cu încredere, inimile tuturor bat împreună și din gândul și din fapta comună, a neamului și a conducătorilor de tot felul, în fruntea cărora se află Majestatea Voastră, va izvorî, nădăjdum, o epocă nouă spre cinstea și mărirea dinastiei și fericirea României.

Academia, prima noastră instituțiune culturală, a sămănat și ea de mult semințe, cari au încolțit sub marele rege, și a căror roade le va culege Majestatea Voastră.

Înainte dar Sire pe terenul cultural, căci pe această cale se ridică omul, se întărește familia, se înalță neamul și se face viața mai plăcută și mult mai împărtășită de toți laolaltă.

Munca numai în astfel de condițiuni încetează de a fi o obidă și devine o fericire!

Înainte dar prin cultură, căci numai ea oțelește cu adevărat caracterele, întărește credințele, duce la sacrificii, până la propria moarte, sălășluită cu voie bună pentru neam și adevăr, și ajunge a constitui astfel adevărata putere a popoarelor în primejdii și văltoarea luptelor de tot felul.

Doamnă,

Majestatea Voastră sunteți a doua noastră membru de onoare. Inzestrată cu adevărate însușiri artistice, iubind frumosul și adevărul, înțelegând rostul vremurilor și datoria Coroanei, ce acopere frumoasa Voastră frunte, a-ți căutat a produce opere de artă; a-ți scris pentru copii, cum a-ți avut bunătatea a mi-o spune, ceea ce vă înalță și cinstește și mai mult încă, nu pregetați a încuraja, prin toate mijloacele, artele și pe artiști și la nevoie, învingând teama molimei ucigătoare, a-ți îmbrăcat haina de sacrificiu, pentru căutarea nenorociților atinși de holeră.

Țara, bună regină, V'a urmat și V'a admirat.

A-ți dat necontenit dovezi de înțelepciune și de iubire a artelor frumoase.

Cei vechi, bătrânii omenirei, și știua ei ceea ce făceau, au luat chipul frumos al unei femei, și din el au creat pe Minerva, zeița înțelepciunii și a artelor frumoase și utile.

Fiți, mărită regină, Minerva noastră!

Fie, ca inima Majestații Voastre să bată cât mai mult, cât mai tare și cât mai cald, alături cu aceea a femeii române, așa de bine inzestrată de Dumnezeu, după zilele de

ingrijorare, în ziua mare și atât de așteptată a fericirii neamului.

Ca atâtea femei de ale noastre, de pe vremuri, ca Elena cea înțeleaptă și învățată a marelui voevod Matei Basarab, sora lui Udriste Năsturel, fiți sfetnica luminată și cumpănită a ilustrului vostru soț, fiți zina, care să urzească fericirea zilei de mâne a neamului îndurerat și atât de dornic de zile bune și înălțătoare.

Academia Română, urând dinastiei în-țreghi sănătate și fericire, vă primește astăzi cu brațele deschise, plină de respect, de iubire și încredere!

Să trăiți!

*

După dl. Dr. C. I. Istrati, a luat cuvântul M. S. regele, care a ținut următorul discurs, pe care publicul asistent l-a ascultat în picioare:

Dle președinte,

Scumpe colegi!

A trecut câțva timp, de când n'am călcat pragul acestui așezământ de înaltă cultură, am primit deci cu o adevărată și netăgăduită plăcere invitația d-voastră, de a lua parte la ședința de azi și de a prezida la distribuirea premiilor, prin cari se încoronează munca și talentul.

Dacă iau acuma locul de onoare ocupat un lung șir de ani de augustul meu predecesor, vă mărturisesc, că sunt două sentimente opuse, ce se luptă în inima mea. Cu jale mă gândesc la aceia, a căror trecere într-o lume mai fericită, a lăsat goluri dure-roase în rândurile acestei societăți de învățați, și cari cu toate fibrele inimei lor, caldă și patriotică, închinaseră o mare parte a muncii lor academiei române, contribuind astfel nu puțin a-i face un nume de onoare între societățile științifice.

Cu cuvinte calde a-ți reamintit, dle președinte, pe marele rege, care fusese sufletul acestui institut cultural, și care ca protector maritim luase parte activă la

lucrările ei, cu graiu și cu pană. Să-mi fie îngăduit mie succesorul lui de a-mi opri pentru o clipă gândul meu în fața unui alt fiu al țării, care ca om de stat fusese un suflet înțelept și un prieten credincios al marelui rege. În activitatea sa politică el a avut drept deviză: „Salus reipublicae suprema lex“; principiul călăuzitor în lunga lui ședere pe pământ îi fusese convingerea, că adevărata valoare a vieții constă în muncă înordată, că numai acela merită cinstea oamenilor, care pune cunoștințele și puterile sale în serviciul obștesc. Pentru dânsul cea mai mare satisfacție era de a munci și a produce, cu sufletul înalt, cu inima curată, cu conștiință nepătată. Mie regelui său să-mi fie permis să profit de întâia ocazie pentru a închina aceste cuvinte de recunoștință vechiului și credinciosului prieten, dl Sturdza, care fusese atâta timp secretarul general al Academiei; sunt convins că prin aceasta talmăcesc și sentimentele onoraților mei colegi.

Însă nu este momentul de a plânge pe aceia, cari nu mai sunt; munca lor, activitatea lor, firea lor să ne fie nouă generației de azi și celei de mâne un imbold pentru nouă muncă, nouă activitate. Mă găsesc dar și cu sentimentul de bucurie plin de nădejde în mijlocul d-voastră, pentru întâia dată ca protector și președinte de onoare, și vă aduc cu acest prilej mulțumirile mele călduroase pentru demnitatea ce mi-ați oferit.

În aceste zile de grele griji și uriașă răspundere mi-a fost inaugurată prin proclamarea mea de protector și președinte de onoare, și încă prin o rezoluțiune cu totul gingașă, aceea de a primi pe regina, prea iubită mea soție, între membrii de onoare. Mândră de această nouă demnitate, ea asistă azi pentru prima oară de drept la ședința acestui învățat corp, și prin mine ea vă aduce vouă nouilor ei colegi adânc simțita sa recunoștință.

Una din cele mai înalte podoabe a unei femei este netăgăduit cultul frumosului, el

înălță sufletul și purifică mintea, și blagoslovită este ființa, care a primit dela natură darul de a talmăci altora concepția frumosului prin pensulă sau prin pană.

Poeta pe tronul țării, pe care cu fală academia o numără între membrii ei de onoare, regina *Carmen Sylva*, a călăuzit pe nepoată cu dragostea unei mame pe potecile înflorite ale gândului poetic și a frumosului, și ea a îndemnat-o să dea la lumină cecece de mult luase forma în sufletul și în mintea soției mele.

Ultimul imbold însă pentru a picta și cu pana, i-a dat-o dragostea, ce i umple inima pentru frumusețile scumpei noastre țări. Ea a înțeles farmecul iernei, când giulgiul tainic al zăpezii acoperă munții și șesurile noastre; ea s'a înveselit cu natura întregă, când primăvara îmbracă câmpiile noastre cu haina lor cea înflorită de mireasă. Apusul soarelui al serilor de vară, când scaldă holdele cu razele lui auriu, face să vibreze și în inima ei, acorduri calde; pacea toamnei, când Cel de sus revărsă purpura pe frunzele codrului, îi vorbește de dor împlinit, și de liniște sufletească. Mai sunt și cântecele noastre populare, este sufletul plin și sănatos, și plin de viață, ce-l găsim în poezia și filozofia poporului nostru ce a împins a o înlocui pensula cu pana; și de aceea am salutat cu atâta plăcere numirea reginei ca membru onorar al Academiei.

În anul 1890, când am fost primit în sinul academiei, bătrânul Cogălniceanu, atunci președintele ei, mi-a adresat următoarele cuvinte:

„Noi bătrânii ne ducem; dar salutăm pe junele principe, ale cărui forțe ne vor întineri în restul zilelor noastre și vor îmbărbăta la muncă pe cei cari rămân în urma noastră“. Eu unul nu am uitat cuvintele acestui mare om de stat și de litere, și dacă interesul viu și necurmat ce-l port și voi purta mereu acestui institut de înaltă cultură poate contribui a vă îndemna la o

FOIȚA.

Din „Țara noastră“

De Ț Silvestru Moldovan.

(Continuare și fine).

În apropierea Călanului, pe hotarul satului vecin Crișeni se află fonderia (turnătoare) de fer a societății brașovene de mine și cohuri, provăzută cu mașinile cele mai nouă și cu întocmiri minunate. Mașinile sunt puse în lucrare cu vapor și într-o zi să pot prelucra 900 de măji de fer crud. Ferul crud (piatra feroasă) se scoate din minele dela Teliuc și se transportă la fonderie pe o cale ferată, făcută anume pentru acest scop. Aici să pregătesc din fer vărsat felurite obiecte, precum cuptoare, instrumente etc. și se produce și oțel.

Streiuul să varsă în Murăș din jos de Simeria, în fața Uroiului. Pe țărmul lui să află cale ferată și un bun drum de țară; pe vremea Romanilor asemenea a fost construită de-a lungul văii lui o cale romană, care trecea Murășul pe la Uroi.

Așa se crede, că Streiuul este riul, în alvia cărui și-ar fi ascuns Decebal comorile. În cărțile bătrâne să află scris, că Decebal, temându-și comorile de romani, le-a ascuns într-o groapă cu boltitură, săpată în fundul albiei Streiului, peste care a lăsat să curgă apa. Despre lucrul acesta afară de Decebal n'a știut nimenea, decât un singur om, în care regele avea mare încredere; el se numea Bicilis sau Bicul, stăpânul turnului de pe vârful Orlei. Să scrie apoi mai departe, că după ce Decebal a fost învins și s'a ucis pe sine, Bicil sau Vecel ar fi vândut lui Traian secretul și astfel comorile ar fi fost scoase din ascunzișul riului. Încât este adevărat acest lucru nu se poate ști, dar este fapt cunoscut, că pe vremea reginei Isabela, la Sântă-Măria de Piatra, dela Călan peste Streiu, un pescar român a dat pe țărmul Streiului sub un arbore răsturnat din rădăcină de o boltitură și în ea de o mare mulțime de galbeni străvechi. Poate să fi fost acești galbeni o rămășiță din comorile ascunse ale lui Decebal.

Spre apus dela valea Streiului curge un alt riuleț și să varsă în Murăș din sus de Deva. Este riulețul Cerna, care își are izvorul afund în munții Cernei, înspre marginea Ardealului. În valea lui să află așezat în arătul Călanului de lângă Streiu, orașelul

Hunedoara, vestit cu deosebire pentru cetate lui.

Din valorile micului riuleț al Zlaștilor, în locul unde el să varsă în Cerna, se înălță cu pârreți prețipși o puternică stâncă, care poartă de veacuri pe vârful său frumoasa cetate a Hunedoarei, zidită în parte mare înainte de aceasta cu mai bine de patru veacuri (1452) de cătră Ioan Huniade. Ea este cea mai frumoasă dintre toate cetățile noastre, cari nu sunt încă ruinate. Când ne apropiem de Hunedoara, din depărtare zărim turnurile și turnulețele ei, de formă și mărime deosebită, cari să înălță jur împrejur și par a fi crescute din stâncă, apoi fereștrile și foisoarele, împodobite cu frumoase cioplituri de lemn, cari ti dau o înfășurare, de să pare, că este o cetate de zine din povești. Turnurile sunt de forme deosebite; unul e rotund, altul în patru s'au mai multe unghiuri, unul are coperiș mic și lătareț, altul e cu vârf ascuțit etc. Ele sunt deobice în împreunare între olaltă prin foisoare sau galerii. Unul din turnuri, aflător mai la o parte, să numește Neboisa, care în limba slavonă însemnă „du te teme“; iar cel mai puternic se chiamă „Buzdugan“.

activitate necontenită și o muncă încordată, a-și saluta cu mare mulțumire, dacă tinerile elemente, cari închină forțele lor studiului științific, ar deveni demnii urmași ai generațiilor, cari au pus temelii academiei, și cari au clădit-o până a ajuns locașul frumos, sub a cărui acoperiș se întrunesc bărbății de știință din toate colțurile, unde răsună frumoasa și mult duiosă limbă românească.

Să lucrăm deci necontenit cu gând curat pentru dezvoltarea tot mai largă a culturii neamului; să nu crutăm nici timp nici muncă pentru a cunoaște cât mai amănunțit istoria lui — călăuză neprețuită pentru a ne cunoaște pe noi înșine, — să cultivăm, să păstrăm cu sfîntenie și gelozie limba noastră, să ne îndeletnicim a-i da în scrierile noastre și în vorbire chipul cel mai curat; să ne ferim de străinisme pentru cari vom găsi în bogata comoară a limbei vorbe românești; lucrând astfel nu numai că facem opera culturală, împlinim și un act de patriotism. Academia are frumoasa menire de a da pilda cea bună în această privință.

Dar și știința adevărată, știința de care deja Confuciu spunea în una din maximele lui, „că nu cunoaște hotare“, știința care nu cunoaște etate nici numără ani, căci trăește fără sfârșit, găsi-va sunt sigur ca totdeauna așa și în viitor, limanul ei sfînt sub aripile materne ale academiei. Ca instituția noastră să propășească mereu înainte și pe câmpul acesta atât de vast: să ajungă a fi un adevărat focar științific, care să răspândească razele lui binefacătoare și departe peste hotarele noastre, este una din cele mai dulci urări ale mele.

Ca fiecare om, ca fiecare popor, așa și fiecare instituție trebuie să aibă înaintea ochilor și înaintea minții un ideal. Știu bine idealul când e vorbă de știință rămâne totdeauna o dorință, dar prin munca încordată tot vom putea ajunge la un înalt grad de perfecție, și mi se pare, că tocmai faptul că invențiunile noi, descoperirile noi ne deschid noi orizonte, ne arată căi noi de cercetare, face știința atât de atrăgătoare și ne împinge mereu înainte, ne permițându-ne să ne oprim la jumătate de drum.

Publicațiunile Academiei pe cari le urmez cu mult și viu interes și din cari un număr important are o valoare reală, îmi sunt cea mai sigură cheazășie, că ne găsim pe o cale bună și că binevoiață nu lipsește, totuș nu vă zic astăzi ca Propertiu: „in magis et voluisse sat est“; cine urmează această maximă a prietinelui lui Ovidiu, se oprește pe drum, și noi a ne opri nu voim; deci mereu înainte în opera noastră și atunci rodul muncii nu va întârzia să se arate într'o lumină strălucitoare, sprijinul meu vă este asigurat.

Încă odată vă mulțumesc, scumpei colegi, pentru primirea călduroasă ce ne ați făcut reginei și mie și felicit din inimă pe noii premiați, sfătuindu-i să nu se odihnească pe lauri culeși, ci din contră să considere succesul câștigat ca un puternic îndemn pentru noua activitate tot mai rodnică.

După discursul regelui care a propus o profundă impresiune, s'au citit rapoartele relative la scrierile premiate. S'au acordat premii următorilor autori:

Premiul Eliade Rădulescu (5000 lei) dlui *G. Galaction* pentru scrierea sa „Biserica din răzoare“, nuvele și schițe.

Premiul Năsturel (4000 lei) dlui *Mihail Codreanu* pentru scrierea sa „Statui“ (sonete).

Premiul Demostene Constantinidi de (4000 lei) dlui *Mihai Șerban* pentru scrierea sa „Problemele noastre social-agrară“.

Din premiul Adamache (lei 2000) dlui *Const. Gane* pentru lucrarea sa: Amintirile unui fost holerie.

Dlui *I. Dragoslav* (lei 1500) pentru scrierea sa „Povestea trăsnetului“ (poveste de Crăciun).

Lei 1500 dlui *M. Lungianu* pentru scrierile sale „Zile senine“ și „Însăilări“.

Premiul Năsturel de 5000 lei dlui *S. Puscu* pentru lucrarea sa „Sufixele de formare a cuvintelor în limba românească“.

Din premiul Neuschatz de 1000 lei învătătorului *Pantelimon Diaconescu* pentru scrierea sa „Despre industriile casnice țărănești“.

Ședința se ridică la ora 4 și jum.

După ridicare ședinței MM. LL. RR. au binevoit a se întreține câțva timp cu membrii înaltei instituțiuni culturale.

Ordinațiunea ministerului reg. ung. 2072/1915 M. E. despre secestrarea produselor grăului, săcării, grău mestecat, orzului, și a ovăsului pe anul 1915.

Ministeriul r. u. în baza dispozițiilor legale create în urma măsurilor excepționale la caz de război, ordonează privitor la producția grăului, săcării, grău mestecat, orzului, și a ovăsului anului 1915 următoarele:

Secestrarea recoaltei anului 1915.

§ 1.

Pentru asigurarea alimentății și trebuințelor publice anului 1915—16, respective în cursul acestui an economic, ordonează până la scoaterea din valoare a prezentului ordin că vânzarea ori aducerea în circulație a grăului, săcării, grău mestecat, orzului și ovăsului anului 1915 se poate face numai în sensul dispozițiilor ministerului și pe lângă condițiile statorite de el.

Din acest motiv producția de grău, săcară, grău mestecat, orz și ovăs a fiecărui producător în vederea asigurării corăspunzătoare alimentăției și trebuințelor publice se secestrează și asupra aceleia producătorul pe timpul valabilității ordinului prezent poate dispune numai în cadrele ordinului prezent.

La aplicarea acestui ordin este a se considera de producător și cel ce primește din recolta anului 1915 dela producător grău, săcară, grău mestecat orz sau ovăs ca simbrie, parte pentru secere, sau competență. Deci secestrarea se estinde și asupra astor fel de produse primite ca simbrie parte de seceră, sau competență și proprietarul lor poate dispune de acele iarăș numai între cadrele statorite de acest ordin.

§ 2.

Producătorul, partea recoltei, care o poate ținea pe seama casei și a trebuințelor sale economice, o poate folosi spre scopul acesta liber.

La statorirea trebuințelor proprii, ale cășii și economiei poate veni în socotință numai timpul ce se estinde până în 15 August 1916.

Pe titlul trebuințelor casei sunt a se lua laolaltă din soiul amintit de bucate în ordinul prezent 18 kg. de persoană pe lună după persoanele cari de regulă se bucură de întreținere în natură în gospodăria producătorului.

La titlul trebuințelor economice este a se lua în socotință numai competențele de bucate, ce sunt a se da în natură, (ampliați, servitori, sămbria muncitorilor, partea săcerătorilor, competența), grăunțele de sămăntă și trebuințele contingentului de vite. Pe titlul acesta sunt a se calcula trebuințele producătorului nu numai la locul recoaltei, ci și în gospodărie, ce o avea airea întrucât acele nu acoper trebuințele lui de acolo.

Ordin separat va statori cât poate prelucra producătorul din recoalta secestrată în fabrica de spirt, sau altă fabrică.

§ 3.

Partea întrecătoare secestrată a trebuințelor cășii și economiei, producătorul o poate înstrăina, prin vânzare, cumpărare, sau alt chip numai pe seama acelor cari sunt autorizați a cumpăra astfel de produse dela producător. Producătorul, care împotriva acestora dispune cu producția sa pe seama cutărui om, despre care știe, că în înțelesul ordinului prezent nu are autorizație de cumpărare sau îl depășește, răspunde amăsurat prezentului ordin.

E oprit producătorul ca să-și transporte recoalta secestrată de pe teritoriul aceluși municipiu unde are economia. În economia aflătoare pe teritoriul altui municipiu însă produsele sale le poate transporta cu concesiunea forului respectiv în vederea înmagazinării, sau a folosinții atinsă de acest ordin.

Persoanele amintite în alineatul 3 al § 1. își pot transporta la locul locuinții stabile produsele primite ca sămbrie, parte de secere, sau competență și în cazul când acest loc e în afară de teritoriul municipiului respectiv, unde produsul s'a făcut, Ministerul agriculturii la statorirea condițiilor poate da concesiune acolo unde a fost și până acum în uz, ca producătorii să-și poată transporta pe osie produsele gata pe teritoriul municipiului vecin cu scopul ca acolo să le poată vinde sau în piață, sau altcum acelor, cari sunt autorizați prin prezentul ordin de a cumpăra dela producători.

Secestrarea nu oprește cuprinderea produselor pe cale execuțională. Produsele cuprinse însă pot fi numai în acel caz vândute pe cale execuțională, dacă nu s'au luat măsuri dela cuprindere în 30 de zile în vederea acvirării acelor pe seama alimentății, sau a trebuințelor publice. Despre cuprindere e dator esmitul (executorul) să încunostințeze forul, sau organizația ce se va designa în ordin separat.

(Urmează).

Ministrii ungari la Viena. În cauza aprovizionării s'au luat hotăriri, ca consfăturile începute la Budapesta să fie continuate la Viena. În acest scop au plecat deja la Viena contele Tisza, ministrul finanțelor Teleszky, al comerțului Harkányi și

baronul Ghilányi dela agricultură. Ministrul honvezimii baronul Hazai se află deja în Viena.

Ententa nu aşteaptă multe dela Venizelos. Presa engleză şi franceză nu este din seamă afară încântată de învingerea lui Venizelos la alegerile distale din urmă. Intrarea Italiei în războiu paralizează aspiraţiile greceşti şi din anturajul lui Venizelos, se spune că e absolut pe lângă neutralitatea Greciei.

Nota Bulgariei către ententă. Semioficiosul „Narodni Prava“ din Sofia anunţă: Se ştie, că înainte cu o săptămână ambasadorii ententei s'au prezentat corporativ la ministrul prezident Radoslavoff prezentându-i o notă, ce cuprinde propunerile comune ale ententei. Radoslavoff, după ce a discutat chestiunea în consiliul de coroană şi ministerial, a remis ambasadorilor ententei nota care cuprinde răspunsul negativ. Conform notei ententei, s'au recunoscut de juste pretenţiile relativ la concesii teritoriale, dar numai în acel caz, dacă Sârbia, România, şi Grecia încă vor eşi mărite după războiu.

Din punct de vedere al Bulgariei proiectul în întregime al lui nu poate fi luat ca bază, de discuţie, afară de aceea au fost excepţionate anumite puncte. Nota dovedeşte, că guvernul bulgar nu cere concesii teritoriale, ci numai remediarea nedreptăţilor ce s'au săvârşit faţă de ea în pacea dela Londra, cu ocazia redactării procesului verbal dela Petersburg şi a păcii dela Bucureşti. Nedreptăţile aceste trebuie îndreptate fără amânare, independent de războiul european.

Războiul european.

Budapesta, 17 Iunie. (Oficial).

Frontul rusec. Ruşii respinşi nici ieri nu au putut opune rezistenţă nici-căiri. În Galiţia centrală s'au continuat retragerea pe întreg frontul, sub scutul apărătorilor puternice în direcţia de ost şi nord-ost. Trupele aliate îi urmăresc de aproape. Spre nord de Sieniawa trupele aliate au pătruns peste Cieplice şi Cewkovo şi ieri au silit să bată în retragere puterile ruseşti, cari au mai fost pe teritoriul galician, cauzându-le pierderi imense. Spre ost trupele aliate au ajuns la Lubacow. După lupte violente au smuls dela inamic Niemcerow-ul şi au continuat ofensiva spre Javow. Pe drumul dela Lemberg oastea lui Böhm a ocupat puternice bastimente ruseşti şi noaptea prin asalt au ocupat partea de vest a Grodek-ului. Spre sud de Grodek încă am curăţit de inimici ţărnuşul drept al Veresica-ei. La Nistru situaţia în general e neschimbată.

Frontul italian. La frontul dela Isonzo lângă Plava, trupele noastre din nou au respins mai multe atacuri, cu pierderi imense pentru agresori.

Pe ţinutul stâncos dela Krn luptele continuă. La frontiera Carintiei ieri n'au obvenit evenimente mai marcante. În Tirol am respins atacurile inamicului, date lângă Tresat, pe regiunea Tofono, la pasul Tillich, la Buchenstein şi Monte Coston.

Budapesta, 18 Iunie. (Oficial).

Frontul rusec. Ruşii respinşi de trupele aliate până la râul Verezia, au încercat să opună ultima rezistenţă. Oastea lui Bühn-Ermolli spre sud de Grodek a trecut râul Verezia pe ţărnuşul din faţă. Oştile arhiducelui Francisc Iosif au curăţit de inamic regiunea, ce se estinde la Tanenz. Oastea lui Pflanzler, care ţine ocupat teritoriul dintre Prut şi Nistru în mod eroic, au stat faţă la 8 atacuri ruseşti, pe cari le-au şi respins cu multă violenţă, cauzând inamicului pierderi enorme.

Frontul italian. Violenţa luptelor dela Isonzo încontinuu creşte. Pierderile italienilor se tot înmulţesc, fără ca ei se poată obţine ceva avantagii. Pe celelalte sone ale frontierei italiene luptele îşi urmează cursul de până acum.

Noua ofensivă a italienilor spre nord de râul Isonzo a eşuat ca şi cele de mai înainte. Bravele noastre trupe dalmatine, ieri şi azi noapte au respins atacurile unei brigade italieni. Ieri inamicul a atacat din nou, dar iarăş a fost respins. Pierderile italienilor şi aici, ca şi la regiunea Krn sunt imense. Am respins toate atacurile date pe regiunea Plöcken.

Convocare.

I. Reuniune de înmormântare din Blaj invită la

a X-a Adunare generală,

ce se va ţine la 27 Iunie n. 1915 la 3 ore d. a. în localul Casinei meseriaşilor din loc, după următoarea ordine de zi:

1. Deschiderea adunării.
2. Exmiterea unei comisiuni de 3 pentru verificarea procesului verbal.
3. Raportul asupra gestiunii an. 1914.
4. Alegerea unei comisiuni pentru cenzurarea raportului.
5. Eventuale propuneri.

Blaj, din şedinţa conziliului direcţiunii ţinută la 13 Iunie 1915.

Aurel C. Domşa,
director.

Iac. Domşa,
notar.

Diverse.

Presă franceză despre România. Ziarele franceze publică o declaraţiune a ministrului de războiu francez Delcassé, care a spus, că Rusia aşteaptă de geabă deciziunea României. Rusia — a zis Delcassé — nu poate promite mai mult, decât a promis; statele orientale pretind prea mult. Serbia trebuie oricum despăgubită.

Presă franceză este de credinţa, că înainte de recoltă nu se poate compta la nici o deciziune în România. Ziarul „Temps“ judecă situaţia în mod foarte pesimist, scriind că dacă dorinţa Serbiei nu va fi satis-

făcută, ententa va trebui să plătească un preţ atât de mare, încât ea va renunţa mai bucuros la România.

America sprijineşte acţiunile de pace. După cum se comunică din Washington, primministrul Wilson a declarat, că guvernul a făcut tot posibilul, ca să se sprijinească toate acţiunile cari servesc pentru menţinerea păcii şi egalizarea intereselor eurenpe.

Italianii trimit trupe în Albania. Colaboratorul ziarului „Nationalzeitung“ de pe frontul rusec trimite următoarea depeşă: După o telegramă din Scutari Italianii pe regiunile dela litoral au pregătite multe năi de transport, pe cari vor transporta număruse trupe în Albania.

Câte declarări de războiu s'au făcut până acum. Ziarul „Münchener Neueste Nachrichten“ constată, că până acum între puterile beligerante s'au schimbat douăzeci de ultimato. Datele în cari s'au emis ultimatoele sunt următoarele: În 28 Iulie Monarchia Austro-Ungară a înmănat ultimatul Sârbiei; în 3 August Germania Franciei, tot atunci şi Belgiei; în 4 August Anglia Germaniei; în 5 August Austro-Ungaria Rusiei; în 6 August Sârbia Germaniei; în 11 August Muntenegru Austro-Ungariei, tot odată şi Germaniei; în 11 August Franca Austro-Ungariei; în 23 August Iaponia Germaniei; în 25 August Austro-Ungaria Japoniei; în 28 August Austro-Ungaria Belgiei; în 2 Noemvrie Rusia Turciei, în 5 Noemvrie Franca Turciei; în 5 Noemvrie Anglia Turciei; în 7 Noemvrie Belgia Turciei, tot atunci şi Sârbia Turciei; iar în 24 Maiu Italia a adresat ultimatul Austro Ungariei.

Nouii bani de hârtie de câte 2 coroane. De câteva zile banca statului a pus în circulaţie noi monete de hârtie de două coroane, ele sunt imprimate pe o calitate de hârtie mai fină de cât cele de până acum. Desemnul, inscripţia şi imprimarea nu diferă de a celor vechi. Banca statului subtrage din circulaţie hârtiile, cari sunt rupte.

Posta Administraţiunii

Am primit şi chitam abonamentele dela: Szombatság pe 1914. — L. S. Feldpost 320, pe 1915 sem. 1-iu. — Greovaş pe 1/3 1914—1/3 1915. — Măgina pe 1/4 1913—1/4 1914. — Grindcristur pe 1915 sem. 1-iu — N. S. Blaj pe 1915 sem. 1-iu. — Hobişa Gradiştei pe 1/4 13—1/4 1914. — Glod pe 1915 sem. 1-iu. — Jacodul rom. pe 1914 sem. 2-lea. — Vámosganfalau pe 1/11 1913—1/11 1914. — Scorei pe 1915. Drept quită serveşte recepisa postală, şi quitarea prezentă. — Revăşel pe 1915 sem. 2-lea. — Cârfa pe 1914 sem. 2-lea şi 1915 sem. 1-iu. — Beld pe 1915 sem. 1-iu.

Mai nou:

Limba Cărţilor Bisericeşti Studiu istoric şi liturgic

de Dr. Ioan Bălan
protopop unit în Bucureşti.

Se vinde cu 3 Cor. şi se poate avea dela Librăria sem. din Blaj.

Proprietar, editor şi Redactor responsabil:

Augustin Gruişia.